

настоятеля царицінського монастиря, архимандрита Іринарха, надійшло повідомлення, що в монастирі все спокійно. Врешті обговорювали справу про склад літньої сесії синоду.

(Б. В.)

Селянський проект. В Державну Думу депутати селян внесли такий законопроект: по міркуванням, які були установлені Державною Думою при розгляді законопроекта про дозвіл продажу земель із заповітних і майоратних маєтків, ми, нижче підписавши, радимо Державній Думі ухвалити такий законопроект: продаж земель приватним землеволодільцям по всім місцевостям Росії повинен одбуватися переважно місцевим селянам і особам інших сословій, що живуть в тій місцевості. Підписали законопроект селяни без ріжниці фракції.

— Безсмла злість. В Канську, енісейської губернії, одна вчителька, розгнівившися на школу, який приходив в школу нестриженій, взяла машинку, своїми руками острігла хлопця. Але острігла дуже кесплю. Школяр поскаржився своїм батькам, і через який час в «Сабірські Жазни» віміцено було про це замітку. Інспектор народніх шкіл, довідавшись про це, дуже обурився на автора замітки і, не маючи на кому звернати свою злість, приішов в школу і напався на школяра: — «Тебе батько чи мати мабуть дуже грамотні, бо пишуть до газеті! — кричав він. — Ти більше не школяр — геть іди з школи. Хлопчик, який нічого про ту газету замітку й не чув, заплакав і мусивши із школи. (РЧБ).

— Проекті правих про пресу. Ходить чутка, що вже вироблено два проекті про боротьбу з видавцями аферистами, що обирають передплату, а видають, які обіцяли передплатникам, не висилують і про боротьбу з підставниками редакторами. Од тих особ, що хочуть видавати орган преси, будуть вимагати залог відповідно передплаті. Редакція муситиме вести швидкі книги, в яких обов'язково будуть записувати дійсні привідні авторів кожної статті й замітки. Ці книги будуть показувати тільки тоді, коли того вимагатиме суд.

(У. Р.).

— Учительський сельсько-господарський інститут. Головне управління хліборобства подало в раду міністрів на затвердження проекту учительського сельсько-господарського інституту разом з проектом «Положення» і штатів цього інституту. Цей інститут одерживається в маєткові «Гора», псковської губернії. Завдання його — підготовляти учителів для нижчих сельсько-господарських шкіл. На купівлі маєтку «Гора» і на одноразові трати по оборудуванню інститута проходять 215 тисяч карбованців. На жалування слуг — 10.420 карбованців в 1913 році, і по 20,840 карбованців в дальни роках.

(Р. В.).

— Передсоборна нарада. Недавно одбулося друге засідання передсоборної наради. Виготовляється законопроект про реорганізацію церковного управління і про реформу консисторії. Ще на першому засіданні передсоборної наради було вирішено підготувати до того часу, коли будуть скликати візіл, багато законопроектів, що охоплюють всю справу церковної реформи. Засідання передсоборної наради будуть одбуватися по двічі щодені.

(Г. М.).

— Всякі звістки. На початку літніх канікул мають на думці скликати в Петербурзі візіл директивів учительських інститутів. Уже розслані пропозиції, в яких, між іншим, прохочуть повідомити, скількох кожний учитель інституту бере жалування і скілько

часу доводиться йому витрачати в авіації з роботами практикантів вгородській школі.

— Із Царицина повідомляють, що в селі Лучки, чорноярського повіту, залишила собі смерть сельська вчителька. В листі до своїх батьків зона писала: жити стало неможливо — скрізь насильство і темрява.

— Із Челябінська телеграфують, що в одній із станцій загубила свою життя сестра малосердія одряду Червоного Хреста. Причини самогуби — задержка коштів на словах Червоного Хреста. Надзвичайно сумні картина голову і несилі запобігти цьому людському горю довели бідну дівчину до заглої смерті.

— До цього часу по всіх духовних консисторіях вели справи про розводи тільки присяжні південні. Синод на останньому своєму засіданні пояснив, що й помішани присяжніх повірених і приватні повірени мають право вести справи про розводи.

(Г. М.).

Маленький фельстон.

Заворушлиси.

Не знаємо, чи в каноничних правилах є що-небудь про російську політику, чи нема, чи «предусмотріть» таємницю, тому дбає не про себе. Він додержує грибоедовського принципу:

«Но, якак не пораіть родному чловічуку», ї «друї і іскреній» його о. Д. Мелешко й о. В. Кудрацький, так само в сякіх-такіх приходів опинилися в добрих, теплих, надежних.

Тепер я кажу, що не варто залишити нахіл до господарства й братися до політики, коли вона, більше не тільки «благородство воздухов», а й «зобіліе плодов земних»...

Н. І. Акимова, 2) бувши пом. інженера уман. інжен. дістанції військ. інженера підполковника В. Г. Кравчука, 3) військового інжен. кап. С. Е. Бріллінга, 4) місцевого інженера штаб-кап. Н. І. Андрієвського, 5) ділопроізовідителя по хаз. частині окр. інж. управління кін. воен. окр. ст. сов. Ф. Є. Сорочинського, 6) інженерного чиновника при уман. інж. дістанції тит. сов. А. А. Коробова і 7) кінськ. 1-ї гільдії купця М. Ш. Векслера. З них г.-л. Акимова, Кравчук і Бріллінг обвинувачено за службові підлоги і звідство; Андрієвського за службовий підлог, Векслера за здирство, Сорочинського і Коробова за хабарництво.

Обвинувачені ваяли хабарів на 7000 карб. і своїм недогодам зробили скотиці каші на 80.000 карб.

Предсідателю на суді член голов. військового суду ген. лейт. Гурко-Кінчевський. Обвинувачують підсудних прокурор суду ген.-л. Костенко і помішани військового прокурора підл. Ясновірського. Оборонцями виступають: кап. Кириловський, прис. повірені: Віленський, Калачевський, Горбунов, Оголевець, Валецький, Домбровський і Ратнер.

З 147 свідків не прибуло 49 душ. Викликано 9 експертів. Втора пропричана акт обвинувачення і доплатно кількох свідків. Справа протягнеться більше двох тижнів.

◆ ◆ ◆

Н. І. Акимова, 2) бувши пом. інженера уман. інжен. дістанції військ. інженера підполковника В. Г. Кравчука, 3) військового інжен. кап. С. Е. Бріллінга, 4) місцевого інженера штаб-кап. Н. І. Андрієвського, 5) ділопроізовідителя по хаз. частині окр. інж. управління кін. воен. окр. ст. сов. Ф. Є. Сорочинського, 6) інженерного чиновника при уман. інж. дістанції тит. сов. А. А. Коробова і 7) кінськ. 1-ї гільдії купця М. Ш. Векслера. З них г.-л. Акимова, Кравчук і Бріллінг обвинувачено за службові підлоги і звідство; Андрієвського за службовий підлог, Векслера за здирство, Сорочинського і Коробова за хабарництво.

В кінському земському управу прі-хали вони на «скаржитися», як у нас було сказано, а довідатись про вакантії посади лікарів.

◆ ◆ ◆

ПО УКРАЇНІ.

у КИЇВІ.

◆ ◆ ◆

Затвердження виборів. П. кінській губернатор затвердив на посаді чи-гирицького гор. голову Н. С. Лопата, а В. А. Котляренка членом чи-гирицького гор. управи.

Затверджені вибори гласних уманської гор. думки. Всього гласів, разом з призначеними, буде 28 душ.

◆ ◆ ◆

Штрафи на газети. З ваказу п. кінського губернатора редактора газети «Кіевская Почта» К. А. Лунева за передову статтю, надруковану в газеті 2 квітня ц. р., отримавши на 200 карб. з заміною арештом на 2 місяці.

Затверджені вибори гласних уманської гор. думки. Всього гласів, разом з призначеними, буде 28 душ.

◆ ◆ ◆

В спріві переводу управління моск. кінськ. залізниці у Кіїв. Звістку про затвердження проекта переводу управління моск. кінськ. залізниці на 200 карб. з заміною арештом на 2 місяці.

◆ ◆ ◆

Смерть А. Ф. Войтенка. Вчора трагично помер відомий в торговельно-промислових колах г. Києва А. Ф. Войтенко. Коло 11 год. ранку А. Ф. Войтенко сів коло присутственних місць на звітниці № 268 і почав по Михайлівській вулиці до Хрещатика. Віля Думської площа коняка злякався чогось і понасів. Звощик виїхав з козел, а незабаром випав екіпаж і А. Ф. Войтенко, вдалившись об каміння головою. Скора помітів відвезла його в Олександровський лікарні, де він, не приходачи до пам'яті, помер.

Покійному було 59 років. Він син бувши кінського гор. голови, А. Ф. 11 років був гласним кінської гор. думки, був кілька разів членом сирівського суду, секретарем кінського т-ва взаємного кредиту, секретарем гор. кредитного т-ва і членом попечительською ради кінської 2-ї комп'їній школи.

◆ ◆ ◆

Справа уманської інженерної дістанції. Вчора в кінському воєнно-окружному суді почалася справа уманської інженерної дістанції. По справі цій обвинувачено: 1) був. пом. начальника інженерії кін. військ. окр. г.-л.

◆ ◆ ◆

Справа Хрізановського. Кінський окружний суд засудив Е. Хрізановську-Вірюкову, обвинувачену за сордержування «дома свиданій», на 6 місяців у тюрму.

◆ ◆ ◆

Собачі сицини. Управління п.з. залізної дороги асігнувало гроші на будову в Бірзуї післяні і на купів-

◆ ◆ ◆

ведливо розміркував, що до проекту земства можна буде поставитися і так і інакше, але з земством, коли воно вже буде існувати, доведеться примиритися. І прем'єр не помилився. «Національне» земство існує благополучно й доо, й, як видно, ніщо не аби-яку енергію й красномовність.

Одразу це з'явилось нас. Але промова в першій михайлівській вулиці до Хрещатика. Віля Думської площа коняка злякався чогось і понасів. Звощик виїхав з козел, а незабаром випав екіпаж і А. Ф. Войтенко, вдалившись об каміння головою. Скора помітів відвезла його в Олександровський лікарні, де він, не приходачи до пам'яті, помер.

◆ ◆ ◆

Дума, православні, — переконував. Помазанський своїх пафіянів, — це не дурація, це — дівдіць тисяч карбованчиків за п'ять років... О!

Еге, — додалися ми, — дак от де-жерело новоявленої енергії й спрятності. То-то ж ми казали, що не в земстві тут сила».

◆ ◆ ◆

Деякі нові факти як найкраш

вогляду. Хоч українська література в холмській справі вже досить багата, проте її українські читачі знайдуть в статті д. Білоусенка багато детальніше. Також висліджені ледве чи найдеться у Києві. З цього приводу від імені приватних осіб надійшли до управління пропозиції збудувати потрійний дім і дачи його в довгострокову аренду. Яким чином буде розглядано це питання ще невідомо.

◆ ◆ ◆

Можливо, що город Кіїв даст на який-небудь земельний дім і дачі його в 2—3 місяці буде переведено управління. Інакші нові будівлі під управління будуть готові тільки через 1—1½ роки.

◆ ◆ ◆

Окрім росходів на будівлю, управління матиме великі втрати по договорам і найму будинку в Куроцьку, а також на віддачу прогонних служб-нів перед земельними землями.

◆ ◆ ◆

Справа Хрізановського. Кінський окружний суд засудив Е. Хрізановську-Вірюкову, обвинувачену за сордержування «дома свиданій», на 6 місяців у тюрму.

◆ ◆ ◆

Собачі сицини. Управління п.з. залізної дороги асігнувало гроші на будову в Бірзуї післяні і на купів-

◆ ◆ ◆

вогляду. Хоч і українська література в холмській справі вже досить багата, проте її українські читачі знайдуть в статті д. Білоусенка багато детальніше. Також висліджені ледве чи найдеться у Києві. З цього приводу від імені приватних осіб надійшли до управління пропози

венського повіту, наш кореспондент пише:

В нашому селі сход постановив одібрати під цвинтар частину громадського города, де живе священик, а замість того дати йому значно більшу частину города, під селом. Священик не дозволяє старшинам перенести горожу і рубать непотрібне дерево і подав скаргу губернаторові. Назначений губернатором земський начальник склав два приговори: одних, що стояли за одібрання землі і другий проти одібрання. На приговорі, що стояли за священика, підписанося дуже мало.

◆ З Полтави. Згоді. В Переяславі в останній час розвелось багато хлопчиків-алодів які найбільш проявляли свою діяльність перед Великоднем. Вони крали з хатів печенье і варено. Одного з таких алодів переяславський городський судья в один день судив аж затри крадіжки: за першу засудив на 3 місяці в тюрему, за другу—на 4 і за третю—на 6 місяців. Незабаром судда ще буде розбирати декілько таких справ.

◆ Вистави. 28 марта в театрі ім. М. Гоголя в Полтаві Драматичний Гурток виставляв "Наймичку"—Карпенка-Карого. Четверо прібутку булоколо 40 карб., бо публіка була тільки у верхніх ярусах, а у партері дуже мало. 1-го априля занов було виставлено драму Б. Гріченка "Степовий гість", але і на цю виставу вийшло людей дуже мало—менше ніж 28 марта.

Вистава була впорядкована „на усиленії средств школи приказчиків християн“ в Полтаві. Виставили дуже гарно і любителі артисти дійсно з любовою відносилася до свого діла.

◆ З Харківщиною. Телефон. Незабаром роспochтою свою діяльність міжгородні телефони Харків-Петрбург. На той рік улаштовують міжгородні телефони Харків-Полтава-Кременчук. Ростов Н/Д.

◆ З Катеринославщиною. Проти п'янства. На сельському сході в селі Жеребці, Олександрівського повіту, (де село торгове і має більш 15 тисяч жителів) обмірковувалося питання про п'янство, яке там завелось. В селі єдині монопольні, трактирі, пивні то-що до 25, між іншими піклі—тільки 7. Більшістю голосів сход постановив проходити начальство, щоб було закрито всі монопольні, трактирі і пивні. Приговор затвержено земським начальником 2-го участку Олександровського повіту.

◆ Два приговори. До Катеринославського губернатора надійшло два приговори з села Іванівка: один—про виселення з села євреїв, а другий—про одміну цього приговора. При цьому виявилось, що перший приговор було складено після мого розгляду, якій поставили русські крамниці. Коли ж сусідє село Петровавська постановило привнити до себе Іванівських євреїв, Іванівці склали другий приговор—про одміну першого.

◆ З'їзд. 28 марта в Новомосковську був в'їзд духовенства для виборів уповноважених, двох виборців та кандидатів в члени четвертої Державної Думи. Всіх настоїтелів на в'їзді було 12 душ. Благочинний прочитав Ім „обращення“ од епархіального начальства про відання духовенства для оборони південної держави, пра- вослав'я та самодержав'я. В цьому „обращенні“ було сказано: „По від- мостях благочинних духовенства чи- тає газети лівого напрямку, що со- ставляється прискорбне явленіє въ середѣ духовенства“. Де-хто в свя- тинів одновів, що газети лівого на- прямку щирше відносяться до пі-

тань релігії, ніж праві, і приведені були на це приклади. На в'їзді було вибрано 8 виборців та двох кандидатів в члени Думи—прот. Лебедєва та учителя духовної семінарії П. Левітова.

◆ Душогубство. В селі Константинівці селянка Остапенкова покинула свого чоловіка і жила з робітником місцевого валичного заводу, В. Семинютою. Та в останній час вона йому обрідла і він став П прогонять. Остапенкова хотіла, щоб він заплатив їй 200 карб. Щоб спекаться Остапенкові, Семинюто П вів, положив у мішок і кинув в річку. Семинюта втік.

◆ З Тарії. Розбіщаство. З Бердянська нам пишуть: Розбіщаство, яке ніби прихало було після відомого вбивства Симоновича, тепер знов починає виникати. Учора, в 8 год. вечора, напали 4 алоди на одній в головних кулиць на купця Позамакірова, вязли 150 карб. грошей і золотих годинників, що котував 250 карб. Цікаво, що слідство починається не хто інший, як кавказці, які живуть тут, не маючи сталої служби. Дао арештовано.

Галичина.

(Од власного кореспондента).

◆ Український „Сокіл“ налічує за собою 10 літ діяльності і числиветь тепер 29 руханкових і 766 пожарних філій з поверх 40-ма тисячами членів. З 52 повітів, в яких в філії Сокола-Батька у Львові, найгустіше застійні сокільськими організаціями повіти львівський (50 філій), стриjsький (37), рогатинський (34), рудецький (30), золочівський (29), підгірський (24), гусятинський і городецький (по 25), бежанський, каменецький і перемиський (по 22), жидачівський і теребовельський (по 21), борщівський і товмачівський (по 20) і т. д.

◆ В справі арештування московських „діячів“. Ходить чутки, що при арешті Венядаскою знайдено документи, котрі встановлюють звязок галицьких московських в поважаними кругами в Росії не тільки в справах, культурному единству підп'яремної Русі, а й в інших діяльностіх міжнародних справах. Можливо, що як збереться парламент буде внесене інтерpellaciю в справі цих арештів і коли правительство відповідатиме на інтерpellaciю, то доведеться сказати про багато пізаків різей в області опіки Вобринського і комп. галицькими московськими.

◆ Про український університет подають часописи досить цікаві вістки. Іменно пишуть, що незабаром має з'явиться в цій справі цісацький розкрит до міністра-президента, в котрим цікаво поручати правительству заняття за-доводенням цього домагання українців.

◆ Катастрофа. Перед Великодніми святами Галичину навістила страшна сніговія. Два дні зряду бушувала сніжна буря, повиниця гори снігу, повиниця дерева, поницька телеграфічні і телефонні стовпи, страмала рух валичаничий. Скоро сніг розстав і буквально залив водою підній край. Багато сел і деякі міста стоять під водою, гори ріки повинувались в береги і в своїм бурливим потоком забирають по дорозі все, що попадається. По багатьом лініям ось уже більше тижня не ходять або не регулярно ходять поїди. Шкоди не можна й обчислити. Про жертви людські тає газети лівого напрямку, що складається з українських євреїв. Дехто в свя- тинів одновів, що газети лівого напрямку щирше відносяться до пі-

таку релігії, ніж праві, і приведені були на це приклади. На в'їзді було вибрано 8 виборців та двох кандидатів в члени Думи—прот. Лебедєва та учителя духовної семінарії П. Левітова.

◆ Відомін самогубства ученика Чорнія. В деяких містах східної Галичини українці скликають збори в справі смерті Чорнія. Такі збори відбулися між іншим в Станиславові, де прийнято слідчу резолюцію: Збори українців міста Станиславова пітннують з найбільшим обуренням засуд, виданий на бл. Чорнія; стверджують, що рада Шкільна Краєва, як тіло не тільки чуже, але і вороже для українського народу, не може бути на дальше верховною владою над українськими школами; жадають поділу ради Шкільної Краєвої на секції українську і польську.

Біля моря.

Знову море. Шар без краю
І блакить, блакить...

Хвиля плеще, хвilia грає
И пісню бренить...

* * *

Все так гарно, наче казку
Знов читаю я
Або ти вернула ласку
Любая моя...

А. Шабленко.

Із ціклю, „Оптиміст“.

То не кров! то не кров!
То ж бо ранов ізійшов—
І сміється і співа,
Сонcem землю облива!

— То не стогій!—Не дурв!
То долини та яри
Заспівали, загули,
Зеленіти почали!.

Ха. Новицький.

„Штуки“ Гаркуна-Задунайського.

+ Гаркун-Задунайський? Га, та це же наша давній звайомий в Винниченко-ового оповідання—провіаційний автор-репрєньор захудалої „малоросійської“ трупі!

+ В Кіїві цей тип, правда, рідко трапляється і не мозолить нам очі; тут його, зважайно, дали лук'янівського народного дому не пускають, за рідкими випадками, коли йому під виглядом „ухара“-кущі молодця“ удавалось пробратися в театр Купецько-Зібрання.

Зате на провівці його скрізь повно і всі його дуже добре знають. З одним він покумаеться, з другим під чаюкою переде на „ти“ інша правах приятеля не забуде при цій ока-зії позачати грошівят, так, мовляв, „для обороту на день-два“. І просто душні землячки дають, знаючи напред, що дають: „на вічне oddання“.

Но рідко допомагають йому із свіdom українським, щоб, мовляв, підтримати „рідину справу“ і вже volens nobis приходиться йому відповісти: тут його, зважайно, дали лук'янівського народного дому не пускають, за рідкими випадками, коли Гаркуна хапнеш, „збор“ і чурне з города, покинувши трупшу „на призовіще“, а голодна шантрапа сноюга від хати до хати з підлісним листом, прохачючи, на відлік. Але ж Гаркуна ніколи не пропаде, не щезне, не вмире напівіть.

Ні вогонь, ні куля його не беруть. Він як фенікс відрожується від власного поплу, як Рокомбль воскресає знов і вінов, щоб в тім чи іншім повітівом містечку здивувати закутюю людів зі своїми „штуками“.

Знов таєю ж самою шантрапою

ча, як назначає редакція, ледве чи Хатов був справді божевільним.

В одній бібліографії уміщено рецензії на московський Шевченківський збірник, на брошуру Поязтенко „Культура, національність та асимиляція“ й на ряд інших видань. Наїрніків уміщено відповіді редакції читачам „Укр. Жизні“, де які право мають всякі науки нівечити відомі літературні твори наших країнських авторів. Яке право мають всякі гопак-майстри і клоуни глумитися над мистецтвом, над театром? І як реагує на це наше свідоме громадянство, наар, в тому ж таки Катеринославі.

В п'єсі Старицького „Богдан Хмельницький“ в 1-й дії виставлються хорові співи і гопак, а коли Тимко вертається в шкатулку, Бараш несподівано проходить і вступає з ним в поєдинок, чого відмінно не було.

— Подайте, барин...

— Геть, геть! нема—все вже роздав...

— Я й не прошу... Дозвольте шубу подергати: вам так незручно.

— Шубу? Ну, на подерг, получиш п'ятака.

Надійшла купка прочан: подивилися мужчики на мене як собі позадерили голови.

— Дивне диво... І цого йому, сказати, затміяютьсь очі...

— Не інакше, як недоріг буде,—холодна які є ото досі стоять.

— Писаръ казавъ, что війна в турком.

— Ни, це ще нічого. А ви от що скажите: як воно оті пані ще за задегіль довідлився, що іменно сьогодні буде?

— Хе... я! звісно, я... Наш брат коло землі порається, то все в землю давіться, тому я не баче, що воно там на небі діється. А пані... Ім що?

Лежать собі горичеви, тільки те їх роблять—ну, Ім усі й видко.

— Дурені—накинувся я на дуже розумного,—наука тут, а не пані, а ти чи не революціонер часом? Ось як покличу городовика...

— Барин, дайте на хліб... дитина головна...

— Стражайте, де ж це гаман?—ла-пав я безнадійно по кешенях.

— Гаман? Тут якийсь панічник усі кола відтирається.. Я думав, чи не син, бува, ваш...

— К чорту... син!.. Давай кож...

— Гей, та, до кожух?..—заметувши я.

Але які хлошки, ві кожуха йблизвко не було.

— Карапуз! городовий!.. Та й годинника веня! Городовий!..

Замісце станції потрапив до уча- стку, де прочане „угановили фактъ ісчезненія“ кожуха, гамана з гро- шими й годинника.

Смутний, невеселий вертається я додому, і зліється захапала в середині на всіх.

— І чого ото повітрялись?—дуб- мав я, тримаючи од свіжого повітря,

— диво яке,—на бачила!.. Що хоче сонце путє, а то—щербате.. Тільки кешені опорожнюють...

— Що ж це я прогавив? Що-тижня читаю „Двуглавий Орелъ“, про всі жіздівські вітівки повічичтувати, але як сонце хоч би слово. Гей, хлопче а ну дай і мені шматок шила.

